

Kemencesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLENHEZ

(KISCZELL ÉS VIDÉKE)

Hajnalok után vasárnap.

(KISCZELL ÉS VIDÉKE)

Lapfajtájának felmérése szerinte:
M A S M F Ü G G E T L E N H E Z

Szigmond István ny. köv. szerkesztésében

Drágaság, nélkülözés.

Milyen a háború kint, szenvedés és nélkülözés életünk. A legszükségesebbeket sem tudjuk előteremteni. Mert vagy kevés, vagy egyáltalán nincs keresetforrás. Így nem igen szereshető meg a letfenntartás nem való eszköz: a pénz. S ennek mi a forrása? Az, hogy szenvedőkkel s nélkülözökkel van tele az ország.

Mert elgondolhatjuk azt, hogy a háború sebesülteit és halottai kevesebb fájdalom okoznak, mint az éhezők sósajai. Mert éhezni, az éhséget — bárhogy mértegetjük is helyesítünk — nem lehet egykönnyen megszoelni. As emberi gépet minden nap elkerülhetlenül megköveteli a maga vegyi tápszereit s nagyon rossz gondolatok támadnak ott, hol a legszükségesebb mennyiséget sem tudjuk előteremteni.

Sokan, de sokan vannak azok, kik a rettenetes drágaság, a munkaalkalom hiánya miatt a szó teljes értelmében nélkülözösek. Artatlanok vagyunk abban, hogy a háború készenléteit talált bennünk és nem kövehetjük a gazdagok példáját, a kik minden jóval megtöltötték élékamráikat. Mert a kinember keresménye csak a napkiadásra elég.

Itt egyedül csak a kormány tehet valamit. Ne turlje el, hogy akár vállalkozók, termelők és közvetítő kereskedők szerepeket teremtsenek. Saját kesével

ceapjon le szokra, a kik az élelmiszereket megdrágitják és tege lehetové, hogy mindenki foglalkozást találjon. Mert most egyedül a kormányon és az illetékes hatóságokon múlik, hogy meddig tart a fosztogatók szabadsága. A torony gombját ostromolhatja a drágaság az élelmiszerek ármegállapítása nélkül; a szonyok és gyermekek éhezhetnek — és nem indítja meg a spekuláns elmet.

Hissz tudjuk mindnyájan, hogy élelmiszerekben bőség van. Csak ki kell nyitni a magtárakat és ruktárakat. Mert ha egy hamar e tarthatatlan állapotnak vége nem lesz, az éhség betegséget és ragadás nyavalyákat fog terjeszteni mindenfelé. Ha sok az éhező ember: sok a beteg, szapora a nyavalya és még szaporább a halál. Itt patikászert nem segít.

As istenesapás: a drága-ég az eladók révén áll elő. Mert annyit kérnek, amennyit akarnak. Mi szegény fogyasztók, kik minden nap nagyobb és nagyobb drágságra ébredünk, kénytelepek vagyunk utolsó garasunkat is átadni, mert az eladó méltányossága és igazságos érzülete ismeretlen fogalom. Kereskedőnek, gyárosnak és őstermelőnek lehet kartellit kötni szigorúan szabott árak biztosítására, a fogyasztók nem tömörülhetnek így en gazdaságok kiesikarására?

A fogyasztók összetartása, különös szolidaritása, az egymásra utaltság komoly átérzésével talán elisményozhatának a drágaságot. Itt van a hiba. Nincs összetartás.

A munkástábor összetart, de a többi elemek között csak a társadalmi kapcsolatok. S mindennek karat ilyenkor latjuk teljes valóságában: mikor céditadatosán, egységesen, karólyra kellene minden tőlünk tehető eszközzel harcolni gyomrunkért.

Asmerjük termelőink ésmevilágát Nagyresze önző, kapzsi és igazságérrel nélküli vagy. Mivel nem képesek a szövetség felállítására, honfitársat latni, hanem csak olyanfele elemet, a kit akkor alkalmazhat, szükségölhat ki, a mikor tetszik. Csak a maga bendője és erősebb támaszlaton, más mindenkire ehen pusztulhat.

A kormány erélyes kösbelépése és a fogyasztók együteti szervezkedése segíthet a mai elketlenül fokozódó drágaságon. Vagy az egyik, vagy a másik talán keresztülvie az, hogy eme felajduló apraink nem lesznek pusztba kiáltott szavak.

A magyar kormányának végre is törődnie kell a néppel. Németországban már megoldották a drágaság kérdését. As ottani szövetégtanács a maximális gabona- és élelmiszereárakat kielégítő módon elállította meg. Nálunk is így kellett volna.

Már a háborúkezdete óta jajgatunk, de hiába! Kormánykörökben volt ugyan szó egységes élelmiszereárak megállapításáról, de mire az megvalósul, addig még sokszor beigazolódik rajtunk az adás, hogy a gyomorkorgás rossz

Adakozzunk a Vöröskeresztnek

Hószak halála.

Ha jönnek hozzánk napról-napra A várvát naplások, Megilletődve, miszerongva Olvasunk most egy rovatot.

Hószak halála — ez a címe S milyen gazdag es a rovat! Nap-nap után hoz halakötő Talánnak kva sorokat.

Reményteljes, értékes Mjak, Válogatja, ifja férj, s apa ... Felhullazik szinte a sorok közt, A gyámolók juszámába.

De azután, a mint romogva A névsort végig olvasunk: Ugy tetszik, mintha a megasóból Egy fényzőn szakadna ránk.

Halhatatlanság szent fényében Tündöklének zúld a nevek — És égi szó seng: hószak ók mind, Honért áldoztak: ők ei!

S keservünk enyhül, könnyünk szárad, Kéblünkben szent fohás fakad: Jó leten áldó a jutalmad bőven A bosszú szállt bős fakat!

Fülep János

Falombok halálukor!

Igen! Jó anyácnám, itt élők mellett Kezemben tartom két sorványkesedőt. Bántanak fájdalmid, engem lelki bajok, Bizony szenvedéseink leirhatatlanok.

Es ime, mi mégis azokra gondolunk, Akiékel lélekben karólyra harcolunk. Nekünk sincsen flunk, harcban sincsen férjünk, Mégis mindentelken kénybe lábad-asmunk.

A hulló falombok szikadára csak, Mintha mindégylről olvasánk egy nevet. Vérrel írott betűk: tündöklőnek rajta, S mintha es volna rajt: vasműlyben a

Larsen elzenderegas, imát mormol ajkad, Lázus képeleiben harcban van két fad. Vonaglik a tested, kintől toszal areod, As anyai érzet mvedben egy harcol.

Kálváriát járod, nedves mindkét szemed, A megtagadás nagy keresztjét cipeled, Megremeg a mived csak egy pillanatra, Fiam! — kiáltod — vesztélyben a haza!

Hogy alszik a ór?

III. Sándor cár trónralépte után olvasottuk azt a bámulatos hídegvrtét és nyugalmát, melyek tündöklés korában lét.

Mintha csak a trón bársnyon is megcsobta volna azt a forrongó vultánk mely. (Bé a .. Romanovok királyi meke építve vas, mely féltette életet, egy a cár azon csokvony merénylet után azonnal elhatározta, hogy azra kérti azalkodóját: hagyja el a fővárost, hol élte; egy percreig nem bítos.

Sándor cár elcsalta veszedekét ut a hársán, teljesíteni a visszavonulás gondolatba bántotta, később azonban, midőn Loris Melikov es az orosz birodalom tisztviselői kijelentették, hogy har kőmek a cárt minden pillanatban felháldomni készlet, de teljes hitesemagért jödelni nem mernek, — csak akkor határozta el a cár, hogy Pétvárv kőszében, a Gancus kastélyt válassza egyideálállandó tartózkodási helyéül.

Es a kastély repóta lakatlanul állt és a termék egy része egy elhanyagolt volt, hogy ily állapotban a cári udvart nem fogadhatta. Azért gyorsan egén sor igantást és javítást kellett megjelteni, melyek csakláására kizárólag a Prochraszanaky-csard ama katonáit alkalmazták, kik a kézművekben járások voltak.

Ezek a katonák igen magas öszegű bért kaptak munkájukért s azonkívül a munka megkezdése előtt effjelen a kastély kapulójában nagy esküt kellett tenniük, hogy az általuk végzendő munkáról soha egy hangot el nem árulnak. As oklúségüket halálal, esetleg Szabó-

Radisogély-pölyveget használjunk.

A népfelkelésről.

Mérték alá kerültek a B) osztályú népfelkelők, a fériakorúaknak az a tekintélyes része, amelyet a rendes sorozás idején katonai szolgálatra alkalmatlannak találtak. Megkezdődött már a háborús sorozás, még pedig igen jó kilátásokkal s így nem érdektelen tudni, mi a népfelkelés helyzete, szerepe, beosztása a fegyveres erő keretei között.

Magyarországon és Ausztriában minden 19—42 éves ember népfelkelő, a ki hadiszolgálatra alkalmas és nem tartozik sem a közös hadsereg, sem a két honvédség kötelékébe. A népfelkelés a nemzetközi jog védelme alatt áll, a mi annyit tesz, hogy a rendes hadero kiegészítő részét alkotja, a fogságba jutás esetén a népfelkelőre is a hadifoglyokra vonatkozó katonai jog alkalmazandó.

Katonai felségjog. A népfelkelés csak háború esetén és csak királyi parancsra hívható be. Éppen ezért a népfelkelési állományba való beosztás, mint utjoneozásos nem is kell törvényhozási engedély. Azért nem kell, mert minden nem katoná 19—42 éves ember már a törvényből fogva népfelkelő. Ebből aztán közjogiilag az is megállapítható, hogy háború idején a nemzet utjonegazánálási joga alszik. A népfelkelést az ország határára kívül csak az országgyűlés beleegyezésével szabad kivinni. Ez a beleegyezés azonban utólagosan is megadható.

Kikből állnak a népfelkelők? Állanak először is azokból, a kik közös hadsereget vagy honvédséget kiszolgálták, másodsor azokból, a kik katonai szolgálatot egyáltalán nem teljesítettek, vagy azért, mert még csak 19—20 évesek vagy azért mert — bár a sorozásokon már keresztül mentek — de katonának valamelyes okból bent nem maradtak. Azok a nem tényleges állományú közös hadseregbeli és honvéd tisztok a kik még hatvan évesek el nem multak, szintén a népfelkeléshez tartoznak.

Hányfélék a népfelkelők? A népfelkelők első és másodkorosztályúak, az első osztályú népfelkelők közé tartoznak a 19—37 éves, a másodosztályúak közé pedig a 38—42 éves emberek. Az első osztályú népfelkelők szolgálati viszonyai nehezebbek, mert ezek a közös hadsereg és a honvédség kiegészítésére igénybe vehetők, vagyis ugy a közös hadsereg valamint honvédségek mindenféle csapattesteibe és tábori alakulásiba beosztathatók, míg a másodosztályú

népfelkelők a harcoló csapatokba be nem osztathatók, illetve harcolásra igénybe nem vehetők. Azok a népfelkelők, a kik katonai szolgálataikat tisztán csak honvédségnél teljesítették, csak a honvédség csapataiba osztathatók be.

Szolgálati és vezényleti nyelv. A magyar népfelkelés szolgálati és vezényleti nyelve olyan, mint a magyar honvédségé. Érdekes, hogy ugy a magyar, mint az osztrák népfelkelés költsége a közös hadügyminiszter tárcájára megy.

Népfelkelő ezredek. Háboruban minden honvédségalezred kiegészítő székhelyén egy népfelkelő ezred alakul. E szerint van összesen harminckét népfelkelő gyalogezredünk, de negyvenhét lesz, mert negyvenhét honvédhadkiegészítő parancsnokságunk lesz. A népfelkelő ezredek három zászlóaljból és egy pótzászlóaljából állanak. A magyar népfelkelés legmagasabb hadmivéleti egysége a népfelkelő dandár. A magyar népfelkelésnek van tíz népfelkelő huszárezrede is, tüzérséget azonban a közös hadseregből és a honvédségből kapja.

Kneipp plébános a nemes emberbarát

csak azért engedte nevét a Kathreiner-féle Kneipp máltahévível kapcsolatos név, mivel a Kathreiner József, epüszke és igazán népszerű fia.

Vigyázat
a mai drága időkb^{en}:
a Kathreiner
23 év óta mindig
egyforma olcsó,
ára sohasem
emelkedett.

10 filléres csomag Kathreiner
20 csomagra elegendő.

Karácsony a harctérről!

Közeledik a karácsony, a szeretet és családi otthon megtakarított filléréiből, feleslegéből egyaránt szeretetteljes meglepésüket azokat, akik szívűhöz legközelebb állnak. Van-e közöttünk, akiknek ne volna könyve a szemébe, midőn katonáinkra gondol, akik esztűpet otthonukról távol, barátságosan vi legnemesebb, de bizonyára legnehezebb leseg teljesítése közben töltik.

A cs. és kir. hadügyminiszterium, valamint a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélysz hivatái elhatározták, hogy derék katonáinknak aszerény karácsonyi ajándékot küldenek s e célra jelentékeny összeget adományoznak.

A rendelkezésükre álló összeg azonban, sajnos, távolról sem elegendő arra, hogy harctéren küzdő minden egyes katonának karácsonyi ajándékban részesülhessen.

Ehhez mindegyikünk hozzájárulása szükséges azok a kevesen, akiknek senkijök harctéren, e tekintetben bizonyára nem is re fognak kelní azokkal, akiknek fiuk, férjök, svérok, vagy vőlegényük küzd a hazáért...

Ezért a hadsegélysz hivatal (Budapest, IV., Váci-u. 88.) assal a kérelemmel fordul és a harctéren küzdő katonáink érdekében eddig is minden áldozatra késnek közönségünkhöz, hogy az e célra szánt nagylelkű pénzadományaival mielőbb keresse fel. (A Hadsegélysz Hivatalnak címzett pénzküldeményeket a pósta vidékről portómentesen továbbítja.) A hivatal aztán gondoskodni fog róla, hogy csapataink a nekik szánt karácsonyi ajándékot otthonból jövő szeretetteljes üdvözlőként, mint a legbensőbb megemlékezés és az viszontulítás reményének jele gyanánt, donkint idejékorán megkapják.

A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélysz hivatala. (Budapestben, IV., Váci-u. Budapest, 1914. november havában.
Kirschner s. k.
cs. és kir. altábornagy

Könyveket
bekötésre elfogad s jutányos áron eszközöl:

Vörösmarkóknovnyomda
Derecsér.

Berson
minden sarkot üf

BERSONMŰVEK BUDAPEST VI

rába való deportálással fenyegették. E nagy tilalom dacára is sok apró részlet megvargott ki a közönségbe s így a munkálatok jórészt ömereteknek, csak az orosz lapok nem merték és nem merik még most sem megírni, már azért sem, mert a mostani cár is asokkott Gacsínában lakni s ott épp ugy alszik, mint elődje.

Rebearetik, hogy a cár hálószobájából egyenesen lépcső és titkos ut vezet le az istállóba, hol éjjel-nappal feynergelt lovak, utra teljesen kecs autók állanak. Közvetlenül az istálló mellett van az őrház, melyben nappal egy testőrszázad tanyázik, éjjel pedig kiváló erődítések járnak ehhez, őrzáratok stb. alakjában.

A cár hálószobájának csak két ablaka van, ezek éjjel vastáblákkal sáratnak el. Ebbe a szobába három nagy termen keresztül juthatni, melyeknek padlózata szőnyegekkel van borítva. A hálószobából se jobbra, se balra nem vezet egyetlen ajtó sem más terembe.

A három teremben minden éjjel nyolcvan állig felfegyverzett testőr vigyáz. A legutolsó teremben, közvetlenül a hálószoba előtt virraszt a napos tábornok, az őrség parancsnoka. Ennek és koscájának természetesen nem szabad aludniok; a koscák egész éjjel szótlanul ülnek a pamagokon, melyek a falak mentében vannak elhelyezve. A napos tábornok kényelmes karosszékében ül, kis asztal előtt. A falban egy gomb van alkalmazva, mellyel az egész palota őrségét föl lehet lármáztatni.

A hálószobában a cár egész egyedül van.

ki éjjel. Nappal egy elmés készülék alkalmaztatik reá, melynek segítségével könyitható kívülről is. A hálószobában alkalmazott őrtől, melyet a megölt cár tartott folyvást magánál, asó sincs, mert a cár, ha egyáltalán alhat, csak egyedülállóban tud aludni.

A hálószobában két jelző csengettyű van: egyik a szolgálattevő tábornoknak szól, kinek a cár személyesen kenytelen ajtó nyitni, ha szüksege van reá; a másik az egész őrséget riasztja föl. A mint az őrségi szobákban a cári csengettyű megszólal, valamennyi vártnál nem levő ór tartozik a nagy folyosóra sietni s itt a cár parancsára várni.

Bucuszó.

Rohanya szalad velem a vonat,
— Mormóli zenéje ugy mesél —
Míg lelkem ott jár busan, révedezve
Az elhagyott város s kedves lényeinél.

Sorba veszek minden kedves arcot,
A kik utolszor néstek rám,
Majd megremegek s mintha hallanám
Jóbarát s társaim meleg bucuszavát.

Tán ott rezg még szemetekben a könyv,
Tán ép rám gondoltok halkán, szótlanul
Mit engemet visz ez a rút gőzös
Fájó szívemmel búsan, komorul.

Nem látok már semmit a városból,
Elitünnek előtem föld és halom.
Lutórium hát omló könnyeimet
S még egyszer sóhajtom: isten veletek!

Molnár József.

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések, Ön sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja nevezni a támadókat már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Ébredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének belsejébe, akkor láthatja, mennyit vétkezik napról napra tegye meg, hogy szíve, szíve, szíve, szíve, szíve, szíve vizsgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsőjüket. Minden nap mosdunk és fürdünk, néha fölüllegünk sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodunk; de ha valaki azt kérdezné, hogy mi is tessék az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

személyen, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erőtől egyezőtől egyáltalán nem gondoskodnak. Hiába történnek dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megtisztítsák a szennytől a fölöslegét, hogy eltávolítsák a testből mindazt, ami nem odavaló

hogyan kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértől ered az emberben minden megerőltetés, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség megővéséért. Leginkább vétkes az egészsége ellen az aki

a vér tisztítása

érdeklődik nem tesz semmit. A vér szennyezéséről akár kóros, akár bennszív, idősnek elő minden betegséget, innen ered minden kór, tömörkedés, nyomorúság, veszedelmek, keserűség és fájdalom.

Az idegesség.

szabadunk legnagyobb nyomorúsága csakis a vér hiányos tisztítására és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszer, mely évés után a szervezetbe bármiképpen is hatna az idegekre. Bármilyen szíven és szíven hangon hirdetik is az efféle szereket, az mind csak pusztán amitás és félrevezetés egész közönséges csalás és csak arra jó, hogy a minden szalmába kapaszkodó betegnek az utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

idegtápszer

létezik, és az a vér, még pedig csak az

egészséges, tiszta vér.

En átja el az idegtápszer legfontosabb előállításait, egyedül, és adja meg az idegeknek a szükséges táplálékot, az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szükség van az embernek a lététől való komoly küzdelemben. Kétségbeesés vértől nem visz semmi, ha még olyan szíven idegtápszerrel raknak is elője.

Mivel tisztítjuk tehát a vért?

A természet maga mutatja, és mutat. A növényvilág gyógyóval általánosan a legtermészetesebb és

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lélegzet emlékeztet a természet örök törvényzetére, ahogy az örök fennálló állapot és növény között mutat a természeti törvényeket senki sem tudja és nem tudja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítószer meg kell ismernie. Ez

Hat a teát előírás szerint, az az minden második, harmadik napon egy csészével kell állandóan inni, akkor látni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Ez a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt, fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenálló képességet, szellemi életképeséget egészen agg koráig és mindég legjobb barátja lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretévő, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegességétől és csodásan javítja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlására, kőképzésre, sűrűsítésre, hólyag és vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés és különösen

köszvény és csusz

ellen, szonkivül vértódlások, gyomor és bélbántalmak ellen. A tea rendesse teszi a székletet és elősegíti az emésztést. — Mellőztük e helyen a köszönetnyilvánítások sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség mindem köréből az elismerő levelek és hálairatok ezen tea nagy szerrel hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról és fejezze ki azal halálját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is.
Csomagja 2, 4, 6 Kor. Próbacsomag 1 K. 5 il, on próbacsomag 4 korona.
Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges, összesen 10 koronáért, bórmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208

Küldési árak 8-7-ig vasárnap is.

Haszndlati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grundmann Vulnerál vértisztító teája mint házi szer legelőször ajánlható mindannak, akik kőképzés, sűrűsítés, hólyag, vese, hólyag, máj, és gyomorbetegségeikben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcsere zavarokban

köszvény és csuszban

vagy vértódlásban szenvednek, oly módon használandó, hogy ezen teátől egy evőkanálnyit egy csésze vízzel erősen felkorpálunk és szükség szerint reggel vagy este langyosan isszuk.